

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

3 iuliu st. v.

15 iuliu st. n.

Ese în fiecare duminică.

Redacțiunea:

Strada principală 375 a.

Nr. 27.

ANUL XXIV.

1888.

Prețul pe un an 10 fl.

Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$

de an 2 fl. 70 cr.

Pentru România pe an 25 lei.

Morfinista.

(Icône din vremea de față.)

Mulți din cei ce trec adese ori pe strada Lăpușeanu din Iași, au prilejul să vedă, mai în fiecare zi, nedeslipită dela locul ei, o făptură ce pare a fi în aceeași clipă și om și nălucă, și vietate și schelet. Adevărul e, că acea ființă ce atrage și mila și curiozitatea, de multe ori chiar tema sau scârba trecătorilor, — e o femeie de piele, ôse și... cu o remășiță de suflet într'ênsa.

Imbrăcată în haine ca de doliu, o fustă de rips negru, o polcuță de asemenea, un șalișor subțire, tot de aceeași coloré, de-o aparență destul de veche și destul de mânjită, indeplinesc întréaga-i imbrăcămintă; ea nu e descultă, — are un fel de... ceva în picioare ce sêmănă a fi fost botine odată... în mână poartă un băț, făcut fără multă măiestrie, dintr'o créngă de cireș.

Ce-ai pute ceti pe fața ei?

O piele galbenă, — ca luminările de parafină prăstă, — pe unele locuri impestrițată cu mici puncte negre; nasul, mai mult sfêrc decât piele; buzele-i vinete abia se disting din întunecimea feței. Sub niște resturi de sprincene, doi ochi străveșii, despre care n'ai pute dice că mai posedă în ei puterea vechului; carne sub pielea feței negreșit nici un dram: — înfățișarea-i arată în totă întregimea lui scheletul tidvei, și a sfêrcurilor acoperite din economie cu acea peliță de coloréa parafinei, cum am mai spus. Restul corpului, ce se poate apreția pe deasupra hainelor, nu pare a fi mai viguros decât fața; talia, într'adevăr, — după cum cântă poezii, — poți s'o treci printr'un inel... de gimnastică; mâinile-i cât se vîd sînt tot osișore înșirate sub o pielită străveșie; cât nu se vîd, cu mânecă cu tot, nu-s mai grôse ca piciorușele unui copil de trei ani.

Nici o sbârcitură inse pe acea față schilodă, nici un fir de păr alb în acele șuvițe rare și linse ce se mai zăresc pe dealătura șalișorului... Cine i-ar da acestui spectru-femeic treideci de ani, — ar greși mult...

Din când în când ea tușește; — dar astă tusa e mai mult silită, decât provenită dintr'o adevărată bôlă; tușește ca să deie de veste trecătorilor prieteni, că ea e acolo, stând zgribulită pe temelia grilajului bisericei Banu; — ochii ei se întorc cu multă greutate, și aruncă încôce și 'ncolo câte-o sêrbedă, vagă privire. — Ar păré că caută pe cineva... ea

caută pe toți ce trec. — și dîndată ce un trecător caută la dînsa, ea plêcă privirile-i aprôpe stînse, și lasă 'n jos pleocele-i, ce-s atît de subțire, încât nu schimbă mult colorul luminilor ochilor ei. — Gura-i se deschide adeseori. — așa cum ar voi să pronunțe câteva silabe, câteva mici cuvinte... ce totuș nici odată nu le pronunță. Er jalnica-i față, prin mișcarea ôselor și vinelor ce mai are în ea, ar ave priveliștea că învôcă dela inimele generose o milă... o îndurare, o monedă. — cu care să-și potole fîmea sêu bôla ei, — căci bolnavă se vede prè curat că trebuie să fie; — dar nici odată dînsa nu cere pomână! — Când cuvêntul de »milă« e aprôpe să scape din buzele sale, el i se rentôrce cu iuțela glonțului în gât. — ș-aici ca un nod gros, nu se lasă a fi înghițit, decât când doue bôbe de lacrimi reci au năsădit în unghiurile ochilor sei.

Și totuș, ea stă acolo, pe acea temelie, în apropiare de acel locaș sfânt, — pe ulița cea mai frecventată a orașului, tocmai ca să cêră mila inimilor îndurătoare. Mulți trec pe lângă ea, puțini o bagă 'n sêmă, mai puțini o consideră. — și puțini, puțini de tot vîră mîna în buzunar ca să scôtă un gologan și să îl lese între degetele-i deschise, întorcînd repede capul, și tomîndu-se ca nu cumva prin atingere să nu se molipsescă dela ea. Și de câte-ori capêta câte-un gologan, ar vré să dice un »multămesce« sêu chiar și pe josnicul »bogdaproste«, dar și cu acest cuvênt, ca și celalalt de care-am vorbit, se întemplă acelaș lucru: i se oprește în gât, și trece numai când îi sbucnesc lacrămile.

Sînt vr'o 23--24 ani de atunci, — eram copil, și abia me dăduse în școlă. Locuiam în mahalaua așa numită de unii a »Talpararilor«, de alții a »Calicimei«, din pricina numerôselor locuințe de calici ce erau în vale, unde un vodă milos le dăduse locuri să-și clădescă bordeie. Unul din calici reușise a-ș dură bordeiul lui chiar pe culmea dëlului, în rënd cu casele ômenilor sînêtoși. Eu ședeam a cincea casă dela locuința acelu calic; de câte-ori treceam spre școlă inse, me opriam înaintea bordeiului, a cîrui acoperiș singur se vedea din pămênt, și în mîntea mea copilărescă imi diceam întotdêuna: »Uite! cum pôte locui cineva așa sub pămênt! se vede că în casă nu umblă decât pe brânci!«... Ceea ce me mai atrăgea inse de multe ori, — sêu mai bine đis mai întotdêuna să me opresc în dreptul acelu bordeiu, eră — o copilă ca cel mult de 4 ani, ce, ori la ușișorea bordeiului, ori chiar pe acoperișul lui, ală-

turea cu deschițetura ce ținea loc de horn, se jucă cu niște petricele, ori bețe învălitate cu peteci în felul păpușilor.

De și pârliță de sóre, plină de glod peste tot, — picioré, mâni, față, piept, — neimbrăcată decât cu o cămeșucă numai zdrențe și ca potlogul de négră, — totuș ceva nelămurit me făcea să găsesc óre-care plăcere în privirea acelei nenorocite ființe, ce părea destul de veselă, destul de sburdalnică, cu tótă mișelia în care se află. — O chemam la mine, séu me apropiam de ea, când nu eră tocmai aprópe de ușa bordeiului, — de care me temeam să me apropiu, căci mama-mi spusese că calicii fură pe băeții de ómeni cum se cade și-i innécă în Bahlui; — împărțiam cu dēnsa adesea ori cofeturile ce mi le dădea de-acasă, și, după cum vedeam că se practică acasă, îi lăsam în mânuțile ei cărnoșe și câte un greițar séu doi, dīcēndu-i:

— Ține! de sufletul bunicăi!

Asta n'a durat înse mult, că peste-o vreme ne-am mutat din ulița ceea, într'o alta depărtată: din an în an abia mai treceam pe acolo, cu mama ori cu tata, când ne duceam în vizită la niște vechi prieteni; totdeuna inse, ajuns în dreptul Țisului bordeiu, imi ațintiam ochii, dór aș vedé pe vechea prietenă a copilăriei mele. Câte-odată o vedeam, câte-odată nu; dar de câte ori se 'ntēplă s'o ved, o schimbare colosală găsiam în fata calicului. Creșcea ca buruiana de repede; și tot mai trumușică se făcea: și zdrențele de pe dēnsa începeau câte puțin a dispăré, ș-a fi înlocuite cu rochițe de cit, întreg, pestriț și binișor cusut.

Șapte séu opt ani mai târđiu, când începeam și eu să fac cu ochiul pe la fetele de pe drum, — trecui éră prin vechea mea uliță (pe care vr'o 2—3 ani nu mai pășisem de loc). — și cu cunoscuta mea curiositate imi ațintii privirile spre vechiul bordei...

Bordeiul se 'nălțase cu vr'o doué trei palme domnești dela pământ; acoperișul lui nu mai eră de pământ, cu spini crescuți de-asupra, eră acum de dranițe. — da! și 'ncă de dranițe întregi, noue... locul de prin pregiur eră ingrădit cu dóge dela polobóce de zăhar... ér pe fata calicului o vėđui în fundul ogrădii, stând cam cu dosul spre stradă și ciupind dintr'o flóre de Sarea-sórelui. Me prefăcui că tușesc, — după obiceiul ștregarilor de soiul celorla ce eram atunci, — ea-și întórse grabnic capul spre uliță, me privi o secundă, — și apoi, cu o mimică pe care n'o înțelesei mult ce voiá să dīcă, se întórse la Sarea-sórelui și urmă a scobi din ea semințe. A doua óră n'am mai tușit; mi s'a suít sângele cu repeđiunea și căldura focului în obraji, frunte și urechi, — și am trecut înainte: ér când mi-am sfērșit visita din partea locului, am apucat pe-o hudiță dosnică, ér nu pe ceea pe care venisem, — ca să nu mai ved pe fata calicului.

Dar se 'ntēplă ca tocmai pe hudița acésta, să fiu martorul unui dialog cumetresc, ce-mi intră în urechi fără de voe, și 'n iuféla mersului.

— Ei cumetriță dragă, ai audit că fata calicului din dél se mărită cu feciorul lui Iordache bacalu! écă vėđi, când dá norocul peste om, apoi dá chiar de tot!...

— Taci cumétră, — i respunde cealaltă ce stătea cu cotele rădemate pe gard; — că asta tot n'ar fi nimica; d'a-ți inchipuești mata că paciaura ceea nu-i place feciorul bacalului. Dīce că-i slut, și nu-i isteț...

— Elei! taci cumétro!

— Ba pe sfânta cruce, că-i așa! chiar eu am audit-o cu urechile mele.

— D'apoi unde a mai găsi ea un bает cu starea

feciorului lui Iordachi... trebuie să aibă peste vr'o cinci-șese sute de galbeni!

— Și mai mult póte! — da, da! vorba matale, cumétră! norocu-i chior! — Fata mea-i de ómeni dór, și cu carte, și cu căsuțele iestea, și nici că...

Am trecut înainte fără a poté să mai aud restul dialogului.

Generalul X... eră un tip fórte caracteristic, unic în felul lui... O caricatură! tot ce póte fi mai caricatură în specia ómenescă. Scurt de statură, slab, ciolănos, șoldurile eșite din talie, așa că se vedea ca doué ciocane chiar prin haină; picioréle sucite, strimbe, subții la glezne și butucănoșe la tălpi; mânilé tot în așa chip contrsruite ca și picioréle; fața tot ce póte fi mai schelet, mai respingėtor încă decât obiceiuitele figurine ce le vedem în stereoscópe și cari represintă pe cutare séu cutare belzebub cu alaiul lor infernal; — o păreche de musteți, boite negrecios, colosale de altminteri, făceau tótă podóba acestui corp schilod. — Eră general, da! inse numai eră în activitate, nu séu din care pricină; prin urmare uniforma, — ș-acéstă podóbă a celor ce n'au alta, — fi lipsiá. Umblá în niște strae civile, — dar și aceste de un gust destul de poznaș, apropiat mult fisicului.

Aceste diformități inse nu opriau pe X... de-a fi unul din Donjuanii cei mai înfocați ai Iașului; nu eră chef, nueră veselie, nu eră adunare de tineri craidoni, unde X... să nu-ș facă aparițiunea, cu ale sale șolduri și musteți proverbiale; și asta în potrivă dorințelor celor ce-ș propuneau și pregăteau petrecerea, căci el numai un om de petrecere nu putea fi. Pe îndată ce luá un pic de beutură în gură, începea a se opinti, a tuși, — și a tuși atât, încât cei din giuru-i, decă nu voiau să fie cuprinși de cine-șcie ce, trebuiau să se scóle imediat dela mésa ce au ocupat și să trecă în altă parte, — cât se póte mai departe de generalul. — Totuș nimeni nu scápă de el; eră un «bon-vivant», cum singur se intitulá, fórte aprins, și îndată ce tusa îl părăsiá puțin, pornia după cei ce-ș strămutase locul, — și cu-o blândėtă de curtezană le dīcea:

— Poznașilor! m'ați făcut un moment să cred că v'au răpit ielele! — Se vede că eră pré mare căldură acolo, că v'ați strămutat aici...

Nu întodéuna eră vorbitor S... dar cel puțin eră o fericire când el sta într'o poziție filosofică și reflectá asupra lucrurilor din lumea acésta, ba póte și din alte lumi ale lui speciale; — când se pornia la vorbă inse, apoi eră mai reu decât tusa, decât opintelile lui; nu mai stérșia, nu te mai lăsá să te urneșei din locu-ți; și de te găsiá în drum, într'o atare dispoziție, apoi acolo te ținea ceasuri întregi pe ceasornic, neclintit, espus la ghionturile tuturor trecătorilor căror le împiedecai circulația. Și totuș, totdeuna avea câte ceva plăcut (pentru el) de spus.

— Inchipuiește-ți puile! începea de exemplu ex-generalul, cu un aer ștregăresc particular lui, — c'am făcut o conchetă strălucită...

— Când? cu năvălirea turcilor în țeră? la 48?...

— Aș! eu eram atunci bolnav de șele, — altă conchetă! O puiculiță de 15 ani! un bujoraș de fetiță s'o sorbi într'o lingură de apă! niște brațe... un sîn... o guriță... totul perfect! totul ravisant!...

Și tot așa înainte, pe zama acésta. Și el nu minția. Într'adevăr, avea totdeuna obiceiul de a spune numai adevăruri. De altmintrelea acesta nici nu putea fi un fapt curios pentru prietenii sei, căci toți îl șcieau fórte îndrăzneț, și fórte adeseori fericit în astfel de întreprinderi.

De-o bucată de vreme mai ales, generalul era observat de toți, că îndată ce începea să inereze, el și o persoană de secul femeiesc, de o aparență tineră, dar bine voalată cu un tul negru-cafeniu, ca și întregul seu costum, într-o birjă elegantă cu doi cai, urcă ulița Copoului, trecea de barieră, și se primblă ceasuri întregi pe la *rond-point* și chiar dincolo de grădina Aleelor.

Nimenea nu știe cine să fie misterioasa ființă ce însoțește pe aventurosul general: și cu toate că nimenea nu putea să ateste, decât într'adevăr aceea femeie voalată e tinere și de-o frumuseță poficioasă, — mulți deja invidiau pe fericitul X... și doriau cu ori ce preț să intre în miclele lui taine.

La petreceri, X... nu se feriă de loc de camarajii donjuani, — și le spunea verde, că persoana cu care se primblă așa *incognito*, nu-i mai puțin decât o dină, în tinerețe și frumusețe...

— Dar! il apostrofă unul din camarajii; dă imi faci impresiunea unui enunc, ce păzești comora unei frumuseți, ca nu cumva să fie răpită de...

— Aș! crești! intrerupe cu un ris sarcastic, — generalul eu nu me tem de loc de comora mea! sunt pătruns că are pentru mine atâta dragoste, încât de v'ați pune voi toți cu tot avutul vostru în zăspăr ca să mi-o smoniți, v'ați perde vremea de florile mărului...

— Auđi! auđi! victoriosul general! — respundeau toți în hohote de ris!

— Ei, pe ce puneți reșagaș ca s'o aduc între voi toți, ș-o să petrecem noaptea într'egă, — și nu va redică măcar un vârf de ochi la nici unul din voi!

— Decă-i vei pune lăcăți la ochi, atunci da!

— Fără să-i pun lăcăți, și fără nici cel mai mic voal pe obrazi... puneți reșagaș?

— Pe ce? — strigară toți.

— Pe un supeu «a la Luculus» pentru douăsprezece persoane, la Binder!

— Primim! primim! răspuseră ei toți în cor.

A doua zi supeul fu comandat la Binder, și seara pe la 9 ceasuri, toți bon-vivanții de ieri erau neclintiți la masa cea mare din disul hotel. La 9 și 5 minute, generalul își făcū apariția, aducând la braț pe necunoscuta voalată. Toți salutară. Generalul cu un aer plin de triumf, și c'o mână resucindu-și lungă-i musteță răspunde foarte ironic salutului. Dama salută încă cu un respect vedit, și fără să aștepte a fi invitată de cineva își redică voalul, îl puse deasupra pălăriiorei, și se aședă pe un scaun de lângă mesă.

Toți o admirară; nimene n'a cunoscut-o.

Ceea ce-i mai important inse e, că oșpeții curioși au plătīt splendidul supeu, așa după cum vestitul Binder știe să-l taceseze, și numai X... n'a scos nici un ban din pungă.

Dela aceea dată lumea într'egă putea vedē, și chiar în mijlocul dīlei, în birjă, în localuri publice, ori în magazii, pe generalul X... alături, seu la braț cu necunoscuta... căci pentru toți era o necunoscută.

Eu inse când am auđit aceste istorii aventuriste ale generalului, și i-am dat într'o zi atenția ca să vęd chipul misterioasei sale companiōne, am recunoscut numai decât într'ensa dela cea dintēi ochire, pe... fata calicului.

Și de-atunci, timp de un an — doi — pōte și trei, i-am vędut încă adesea ori, tot nedeslipiți unul lângă altul, tot în birjele cele mai luscose ale lipovenilor celor mai gușați, mergend atāt prin cofetării, cât și prin grădini seu restauranturi, aruncându-ș amēndoi reciproc, fără pāsare de lume ochiri galeșe

mai la fie ce clipă... trăind... în fața lumii cel puțin. — ca două turturele ce nu s'ar putē despărechiă nici odată.

Și ea, fata calicului de odinioară, țitōrea generalului de astăzi, era încă frumoasă: obraji cārnoși, brațele gingașe și pufoșe, ca și când nu s'ar fi tirit nici odată la gura bordeiului din pământ: — și când tot la brațul lui X... intră în cele mai luscose magazine ale Iașului, — negustorii trebuiau să-i scōtă și să-i arāte de-odată, fără multă vorbă, tot ce aveau mai elegant și mai scump, căci altfel îi trată de: *imbéciles!* — Invēțase, de când cu generalul, și câteva cuvinte franțuzești; da!

Ultimul an de viață inse a generalului produse o schimbare cam simțitōre asupra fisicului amēnduror. — El nu se mai scoborīa din trāsura decât ținēndu-se de mână ei, și de capră, — nu mai pāsīa decât șovāind — și nu mai vizitā decât localurile ce n'aveau de loc scări de suit; — ea-ș perduse colorul trandafiriu al obrazilor, ba încă ceva și din cārnoșia lor: gātul i se lungise și subțiasē; mările-i încă nu mai aveau fragedimea de altă-dată...

Cu toate astea ei încă duceau o viață herbanțărăscă, și lumea în care se învērtiau îi fericīa.

Generalul X... dela o vreme a murit: i-am vędut și pompa funebră, destul de mārēțā. Pe ea, pe fata calicului, n'am vędut-o în urma pataștei: de altmīntrelea nici m'am interesat așa de mult s'o vęd decă e acolo seu ba.

Și într'o zi, — vor fi vr'o cinci ani de-atunci, eram în cancelaria doctorului T... ca să iau o rețetă pentru niște friguri ce m'apucase. Ușa cancelariei se deschide încetinel, tocmai când medicul imi numeră bătăia pulsului, și o formă femeiescā, intră abīa purtāndu-se. Drul întōrce capul, o vede și fără a se tinchisi de loc, reīncepe consultarea cu mine; apoi se pune să scrie rețeta; în timpul scrierei, el adresează următōrele cuvinte noiei venite:

— Ce? er ai mātuit? er la mine ai venit? vęd bine c'am să dau de dracu odată cu dta!

O mornāire slabă se incercă să respundă ceva doctorului, dar eu nu înțelesei nici un cuvēt din ea.

Drul puse rețeta mea de-oparte, și scrisē repede o alta, în două seu trei linii, o dādū acelei femei, fără a mai đice nimic: femeia se întōrse, mulțāmīnd cu un semn din cap — și erāș câteva cuvinte bolborosite, din cari de astă-dată înțelesei numai pe aste două:

— «Sărut mările.»

Dar în întōrcerea ei ca să iēsă pe unde a intrat, ochii i se ațintiră un moment într'ai mei, și — cu un fior electric, — recunoscu în acea formă de femeie, er pe fata calicului.

Ea eși retrāgāndu-ș iute privirea dela mine.

Am remas câteva clipe incremenit; când drul imi puse rețeta în mână, — îl întrebai abīa cu jumētate glas.

— Cine-i bolnava asta... și ce bolă are?

— Asta-i — respuse drul fără nici o greutate, — o fōstă țitōre a generalului X... care a murit an, și i-a lāsāt drept or-ce moștenire obiceiul de a face injecciuni de morfină.

Par că încă nu eram dumerit cu toate lāmurițele esplicații ale doctorului.

— Cum? generalul, nu i-a lāsāt nimic?

— Nimic; și rudele au dat-o afară din casă chiar în điaa morții lui, cu cât erā pe dēnsa.

— Și e bolnavă?

— O bolă determinatā n'are alta decât, că morfină ce-a invēțat-o el s'o întrebuinteze mai intēi de plăcere, ađi i-a ajuns o necesitate absolută, fără care nu pōte trăi, și din pricina ei a ajuns în starea asta.

Nici un doctor nu mai vré să-i prescrie rețete, căci e oprit de reglementul sanitar; mie inse mi-i milă de dânsa, și îi dau totdeauna când vine la mine, cu risicul de a încapé într'o di in vr'o belea anapodă! . .

De-atunci, de cinci ani de zile, acea femeie se ține necontentă pe strădile lașului, cu înfățișarea-i neschimbată, așa cum am arătat-o la începutul acestei istorisiri, — și lumea ieșană o cunoșce numai sub numele de: morfinista; nu toți inse cunosc și curioasa odisee a fetei calicului.

N. A. Bogdan.

Nóptea de véră.

Nópte, tu stăpâna minții, lăgân dulce-al fericirei,
Sub a tale aripi negre, toți iș află scut durerei;
Cu-a ta tainică tăcere, cu-al teu șgomot, ești tot una,
De viață dătătoare, jale dulce 'ntotdeauna.
In văștmântul teu suratec, in lucrea ta de stele,
Când cu tine deodată, vine luna între ele;
Când suspinul verei dulce, vântul lin, loveșce 'n frunză,
Flórea sinu-și desvleșce — póte dór să se ascunďă?
Cine póte să privescă, făr o vrajă ne 'ntelésă,
La puternica-ți frumșetă, ce din ceruri e culésă!?
Când stăpâna ta frumósă, de pe munți mereu apare,
Sub a sale rađe limpedi, tótă firea 'n dor tresare:
Miliónele de stele sânt mai vesel lucitóre.
Tremurând zefirul sbórá, dela flóre pân' la flóre. —
Lin, de vânt imbrățișate, florile in dor se scutur,
Imbêtat de-amor cu ele, se ingână-un mândru flutur. —
Cu mustețile sucite, cu aripele 'nceștate,
Cu ochi lucitori de patimi, se sărut cu flórea 'n parte. —
In hucég privighitóra lin se vaetă prin nópte,
Credinciosul ei tovarăș i respunde 'n blânde șópte,
Călătorul stă in cale-ș, duioșat de-a lor cântare.
Ascultând tainic simșeșce — dorul seu din depărtare, —
Riul curge mai vorbareț, prin frunziș luna-l pândeșce,
Cum in cale-ș el sărută tótă flórea și șopteșce
Vorbe dulci de-amor și doruri, incăt florile milóse
Tóte scapă 'n sinu-i luciu sirme moi și mëtăsóse. . . .

Nópte, tu stăpână minții, lăgân dulce-al fericirei,
Sub a tale aripi negre toți i-și află scut durerei,
Înima trudită 'n doruri, in dureri mistuitoře, —
Sufletul scăldat in lacrimi, mintea 'n gânduri peritóre, —
Omului fără nădejde, pentru toți ești mângăere;
Somnul dulce ne dă multe, ce viața ér le cere

Lucreția Suciu.

Francillon.

— Comedie in 3 acte de A. Dumas fiul. —

(Urmare.)

Scena II.

Acciași, Aneta, Lucian, Stanislas, Henri.

(Francina se duce la piano și cântă ceva de Wagner.)

Aneta. (Teresei cu o cescă de ceaiu in mână.)
Poftiți o cescă de ceaiu, dómná?

Teresa. Bucuros, drăguța mea.

Aneta. Cu lapte, or cu cognac?

Teresa. Cu lapte.

Aneta. (Infățișând o cescă lui Stanislas.) Dar
dta, dle de Grandredon?

Stanislas. Și eu, domnișórá.

Aneta. Cu lapte, or cu cognac?

Stanislas. Ba, cu cognac.

Aneta. Câte bucățele de zăhar?

Stanislas. Dcă-mi pui cu cleșcele, doue; dcă-mi pui cu degetele dtale cele frumóse, câte vrei.

Aneta. Ești fórté galant. (I dă cu cleșcele.)

Stanislas. Ești fără milă, domnișórá.

Aneta. (Lui Henri.) Dta, dle de Symeux? . . .

Henri. Eu, dră, te voi rugă, să-mi spui, cum se face salada aceea, de care am mâncat aici astă séră. Mi se pare, că dta ai făcut-o.

Aneta. Saladă japonesă.

Henri. E japonesă?

Aneta. Așá-i dic eu.

Henri. De ce?

Aneta. Ca să aibă un nume; acum tóte celea sânt japonese.

Henri. Dta ai născocit-o?

Aneta. Da. Imi place mult, să me indeletnicesc cu ale bucătáriei.

Henri. Ai luat lectii?

Aneta. Sânt acum și școli de bucătárie pentru fete, inveți veșnicile principii și apoi faci, cum te tae capul. Sânt și concursuri.

Henri. Și pentru ce ai invětat dta, să faci bucate, dră? căci, nu mai e indoielă, n'ai invětat, ca să-ți faci o meserie dintr'acéstă.

Aneta. Am invětat să fac bucate, cum am invětat să citeșc, să scriu, să desenez, să cânt la piano, să vorbesc englezeșce și nemteșce, să cânt italie-neșce, să călăresc, să patinez, să vénez, să mân caii, cum am invětat valsul in doi și in trei pași, polca și tóte figurile cotilionului. . . ca să-mi gășesc bărbat. Tot ce fac fetele, nu e așá dlor, le fac ca să ve placă; și nu trebuie să se siléscă, să fie cât pot de deseversite, ca să fie vrednice de cinstea și bucuria de a-ș insoți viața intrégă cu câteva clipite din a dvóstră? (Lui Lucian.) Dar, tu frate, tu vrei ceaiu?

Lucian. (Care citeșce un jurnal.) Nu vreau nimic, iți mulțamesc!

Aneta. Atunci, dle de Symeux, dcă vrei să iei un condei și cernelă, iți voi dictă, cum se face salada, pe aria ce cântă Francina. Dar imi făgădueshi, că nu vei destáinui ceea ce-ți voi spune, decât persónelor vrednice să o ințelégă și s'o prețuiéscă.

Henri. E pentru măicuța. Iértă-me, că la vârsta mea dic mamii tot măicuță, dar, fiind că stau mereu cu dânsa, am păstrat acest obicei de copilarie.

Aneta. Nu te iert, dle; te felicit; și eu, care nu mai am mumă, te pizmușc.

Henri. (Lui Lucian.) Auđi? . . . Numai ea șcie să spue lucrurile așá de bine. (Tare.) Sânt la poruncele dtale, dră.

Aneta. Pui să fierbă cartofi in bulion, îi tai felii, ca la or-ce saladă și până nu se recesc, le pui sare și piper; pe urmă le pui unt-de-lemn bun, oțet. . .

Henri. Oțet de tarhon?

Aneta. Se póte și de cel de tarhon, dar poți pune or de care; ceea ce e mai insemnat, e o jumătate de pahar de vin alb. Chateau-Iquem, dcă se póte. Mărar și pătrunjel mult, tăiat mărunt, mărunt. In vremea acéstă prăjeșce, pe când fierbe bulionul, midii mari cu țelină, scurge-le bine și tórnă-le peste cartofii bine sărați și pipărați. Apoi mestecă-le bine.

Teresa. Mai puține midii decât cartofi?

Aneta. Cu a treia parte mai puțin. Trebuie numai să se simță că sânt și midii, nu trebuie nici să te aștepti că or fi nici să fie pré multe.

Stanislas. Veđi, ce bine te lámureșce?

Aneta. Iți mulțamesc, dle. După ce o faci, când o mestici. . .

Henri. Incetișor. . .

Aneta. Pui d'asupra feliuțe de trufe, dar atât de multe, incăt s'o acopere peste tot.

Care-l mai frumoasă?

nici una
Aşa-i!

Henri. Fierțe în vin de Champagne . . .

Aneta. Nici nu e vorbă. Și toate acestea le faci cu vr'o doue ceasuri înainte de mâncare, ca să fie salada rece, când o dai la măsă.

Henri. Nu se poate pune salada în gheață ?

Aneta. Nu, nu, nu. Trebuie s'o lași să se recască singură, e foarte plăpândă, și să aibă vreme aromele întrebunțate să se amestece în liniște. Acea, pe care ai mâncat-o ați, ț-a plăcut ?

Henri. Minunată.

Aneta. Decă e așa, fă cum ț-am spus și vei ave saladă întocmai ca aceea.

Henri. Iți mulțămesc, dră ; biătă măicuța, care nu ese din casă și căreia-i cam plac mâncările bune, iți va fi cu deosebire recunoscătoare.

Aneta. Or de câte ori vei pofti, sunt gata. Mai știu și alte feluri de mâncări născocite tot de mine ; decă plac mamei dtale, me voi duce eu singură să-i spui cum să le facă și pentru întâia oră voi sta chiar eu acolo, până le va face . . . afară numai decă bucatarul dvostre nu va fi vre-un țifnoș.

Henri. E bucătăresă.

Aneta. Atunci ne vom înțelege, cum se cade să se înțelegă femeile. Așa dar, când poftiți . . . Și acum, dlor, nopțe bună.

Stanislas. Pleci, dră ?

Aneta. Me duc să ved, decă-mi dorme băiatul bine.

Henri. Băiatul dtale ?

Aneta. Tinerul viconte Gaston de Riverolles fiind întărcat, ca să las pe mamă să dormă, me deprind eu cu rolul de mamă, tot cu gând să-mi gădesc un bărbat. Noptea asta se culcă în odaia mea pentru întâia oră.

Henri. Stai cu noi, dră. Pe vremea acesta dl viconte trebuie să dormă dus ; și când e vorba, are pe doica obișnuită, cea gătită cu panglice, ca să-l legene și să veghieze ?

Aneta. Negreșit că are. Dar adevărul e, dlor, că am venit numai ca să ve dau ceaiul. După acesta nu mai am voe să stau în salon.

Stanislas. Pentru ce ? . . .

Aneta. Pentru că se vede, că vorbești niște lucruri așa de necuviincioase, încât o fată nu trebuie să le audă.

Henri. Nu vom spune decât lucruri cuviincioase.

Aneta. Dar am auzit, că de nu sunteți necuviincioși, apoi sunteți plicticoși.

Stanislas. Cine a șis așa ?

Francina. (Tot cântând la piano.) Eu, du-te drăguță.

Aneta. (Face o reverență.) Acum puteți spune tot ce poftiți, dlor ; plec, și ve incredințez că nu ascult pe la uși. (Ese.)

Scena III.

Aceiași, fără Aneta.

Stanislas. Grozav așa vré să știu, pentru ce dice Francillon, că suntem necuviincioși ?

Francina. Mai întei rog pe dl Grandredon să nu-mi mai dică Francillon ; me chémă dna de Riverolles.

Stanislas. Te mai chémă și Francina, din care prietenele dtale au făcut Francillon, nume pe care l'am păstrat cu incuviințarea bărbatului dtale, aci de față. Nu e așa, Lucian ?

Lucian. (Cetind mereu jurnalul.) Ba, pré așa —

Stanislas. Veți ?

Francina. Dar acum, când am băiat mare întărcat, nu-mi mai plac porecelele și ve rog, de ați înainte să-mi diceți dnă ; baróna mi-a făcut asupra acestui obicei observație foarte dreptă, căreia, după

cum vede, me supun. Așa e Teresă ? (Plcă dela piano.)

Teresa. Așa.

Stanislas. Atunci nu-mi mai dici »Stanislas« scurt.

Francina. Iți voi dice »domnule.«

Stanislas. Va să dică s'au schimbat toate ?

Francina. Da, s'au schimbat toate.

Teresa. Francina are dreptate. Nu știu de ce s'au luat dela o vreme încóce în societatea bună obiceiul necuviincios să spue toate cuvintele grosolane ale societății rele.

Francina. Pentru că, draga mea prietenă, dumnealor sunt de diminéta până séra inhăitați cu drele, care nu le mai părăsesc, decât când se duc la club și pentru că de vrei să-i ții acasă din când în când, trebuie să le îngădui purtările, cu care s'au deprins pe acolo, ba chiar să te porți și tu cu ei cum se pörtă domnișórele acelea.

Stanislas. Adevărul e, că ești infuriată, că nu-ți isbutesc mijlócele, ce întrebunțezi, ca să placi.

Francina. Ce mijlóce ?

Stanislas. Cele pe care le întrebunțezi cu noi. Cochetăria dtale e cunoscută ; ai vré să se amoreseze toții bărbați de dta.

Francina. Când ai ști, ce mult imi pasă mie de bărbați ! Decă n'ar fi decât ei și eu pe pémént . . .

Stanislas. De așa fi șis eu asta, apoi . . .

Francina. E o dicetóre și încă nu o spui totă.

Stanislas. Atunci, decă nu-ți pasă de bărbați, de ce-ți faci așa roche ? (Arată rochia.)

Francina. Dar ce are rochia mea ? În ce greșește ?

Stanislas. În nimic, judecând după cât e de frumósă pe din afară.

Francina. Stanislas, o să me supér.

Stanislas. Dar lasă, că știu bine, că nu faci pentru noi aceste rochi atrăgétóre, nici nu te joci pentru noi de-a zburdálnica, lucru ce nu-ți stă bine de loc ; ești sentimentală ; dta ai trăi minunat de bine între un răsol fierț de sora dtale Aneta și între un mánunchi de »nu me uită« dat de Lucian și în cele din urmă ai aruncá mánunchiul în óla de resol, nădăjduind să-l faci mai gustos. Așa e ?

Francina. Póte.

Stanislas. Și incolo te-ai sili numai să faci pe Lucian gelos.

Lucian. Și de géba, nu sunt : știu eu cu cine am a face.

Francina. Vei fi gelos. Când așa vré eu, te-aș face să fii.

Lucian. Incércă !

Stanislas. Și incolo te-ai sili numai să faci pe Lucian gelos.

Francina. Eu ?

Stanislas. Da, dta, De ce ești tot supérată ? De ce tot cânți din Wagner, de ce nu vrei să-ți mai dici Francillon ? . . . Pentru că n'am vrut să-ți respund adineori la măsă, când m'ai întreat încet, decă tot se mai duce Lucian la . . . domnișóra . . .

Francina. (Ducéndu-se la el.) Ai să taci, or . . . ?

Stanislas. Și fiind că n'am vrut să-ți spui . . .

Francina. (Dând într'ensul cu evantaliul până în sférșit il rupe.) Na ! Na ! Na ! (Stanislas o apucă de mijloc, pe când dá într'ensul și-i sărută brațul de mai multe ori.) Mi-ai rupt evantaliul.

Stanislas. Dar te-am și sărutat.

Francina. Săruti prost, dragă ! (Lui Lucian, ducéndu-se la el.) Ț-a insultat nevésta. Omórá-l !

Lucian. Ce să-ți fac ? Tu l'ai ațitat.

Francina. (Intinđéndu-i brațul și obrazul.) Atunci șterge ! . . .

Lucian. (Sărutând-o pe braț și pe obraz.) Dar acum astempără-te.

Francina. (Incet lui Lucian.) Spune-mi că me iubești.

Lucian. Da, te iubesc, știi bine, că te iubesc.

Francina. Spune-mi-o mai bine, nu așa.

Lucian. Nu ț-o pot spune altminteri în fața lui mei.

Francina. Atunci, hai să-i gonim.

Lucian. Lasă-me să-mi citesc jurnalul și du-te de te pieptănă.

Francina. Ce frumos îți stă, să-ți citești jurnalul, când e dna Smith aici!...

Teresa. (Stând la o mesă cu Henri.) Nu te ocupă de mine, dle de Riverolles, eu joc cu dl de Symeux.

Francina. (Lui Stanislas.) Mi-ai stricat părul. Să vezi, ce am să-ți fac... Ia sună de două ori, să vie servitoarea.

Stanislas. (Sunând.) Nu e nimic, decă ț-am stricat părul; îți vei pune altă codă.

(Va urmă.)

Dumitru Stăncescu.

Grivița.

(Urmare.)

Turcii vor evident să lase pe Români să se apropie și să deschidă apoi focul, ca să sguđuie așa mai lesne moralul tinerelor noastre trupe. Creșdnd tiraliorii noștri că, decă au urcat delul, vor fi numai decăt la pôlele întărire, gata a se asvêrli pe dênșă, ei zăresc neașteptat între dênșii și reduta inamică un nou obstacol, cum se presintă adesea pe acest teren tăiat și accidentat din giurul Plevnei, nevêdut la distanță, pământul pârënd oblu. Acest obstacol constă dintr'o nouă vâlcea, largă de 600 metri, cu suis repede și dominat de o tranșee despre inamic, vâlcea care s'a numit d'atunci de soldații noștri *valea sângelui*, în urma dureróselor perderi ce avură înaintea acestei pedeci; ei pogorîră în vale urmați de trupele tovarășe și începură de aci să urce repede celalalt povârniș, întimpinând anevoință prin desfundarea pământului de plóie și prin noroiul alunecos care le ingreună mersul și-i siliă să se acate de tufêrișuri și buruieni, séu să se sprijine în baionetă spre a ajunge la cômă.

În acel moment, apêrătorii din tranșeea de pe muchia clinei încep focul asupra tiraliorilor cari ajunseră sus și asupra celor ce urcau, pricinuinđu-le perderi simțitóre: dar ei nu se turbură și înaintéză mereu asupra retransamentului. »Nainte!» strigă îndrăznețul comandant, maior Șonțu, care mergea în fruntea lor, dar care cade lovit de mórte în momentul când soldații sei gonese pe vrășmaș din retransamentul din 'nainte redutei.

Batalionul următor al colónei, 1-iul din al 8-lea de liniă, urcase în timpul acesta pe muchia delului din fața redutei. O gróznică surprindere adăstă aci pe năvălitori.

Tabia Abdul-Kerim, ce trebuia să atace, nu formă o singură întărire cum un timp de o lună și jumătate fusese recunoscută de statul-major rusesc, și cum eră însemnată pe planul acestuia comunicat Românilor. Din liniile noastre de pe muchiele văilor Bucovei și Griviței, tabia turcescă se vedea, este adevêrat, ca o singură și mare redută care se numise reduta Griviței, cum eră indicată și de Ruși, și așa se presintase recunóșcerilor ce făcuseră oficierii noștri de stat-major în cele patru zile, numai, de când armata română eră 'nainte Plevnei. Dar lu-

crarea turcescă constă, realmente, din doue redute legate printr'un șanț care formă un fel de curtină, și configurația terenului, cu încovăitură aprópe de șanț, nu punea în evidență decăt fețele Nord și Sud: fața Est eră astfel acoperită, încăt întărirea parea a nu formă decăt una și aceeaș redută. Acéstă situațiune care nu se putu lămuri decăt în momentul atacului, făcu ca armata română, în loc de a luptă cu o singură redută, cum prescriau dispozitivele, avea să lupte în contra a doue redute de o potrivă puternice.

Acéstă lu uimitórea descoperire ce făcură trupele colónei divisiunii a 3-a când sosiră pe muchia delului și vêdură, în fața lor, o redută nouă la pôlele căreia se aflau, și la stânga acesteia, la 300 metri, altă redută asupra căreia se îndreptase colóna divisiunii a 4-a. În acéstă gravă impregiurare ce eră de făcut? A schimbă frontul atacului și a se dirige cãtră reduta din stânga? La acéstă nu eră de gândit nici din cauza terenului, nici a focului redutei și drumului acoperit între ambele întăriri sub care se află colóna. A da înapoi, a se retrage făr a da asaltul? Nu, iubită țeră, n'aveau fii tei să-ți aducă astă necinste!

»Nainte, copii!» comandă cu tótă fatala descoperire colonelul Ipătescu, șelul colónei de atac, și la glasul seu batalioanele române se avêntară cu nepăsare de rânile și mórtea ce loviau în tovarășii dinnainte și din giuru-le. Când vêdură pe ai noștri dând năvală asupra lor, Turcii deschiseră de-odată focul tunurilor cari asvêrliau șrapnele, pe când infanteria lor, trágênd din șanț, de pe banchetă și de pe parapetul redutei, formă trei caturi de unde porniă o nesfêrșită grindină de glónțe, căci fiecare trágêtor avea lângă sine o ladă de tinichea plină cu cartușe, din care-ș umplea necontentit pușca Peabody și Winchester, și întreținea un foc neîntrerupt.

Tiraliorii noștri și pelotónele de lucrători, dorobanții împreună cu soldații de liniă, înaintară spre drumul acoperit. »După mine, băieți!» dice căpitanul Valter Mărăcineanu, și în capul batalionului se repede spre șanț, unde valorosul căpitan cade pêtruns de glónțe.

Strălucita purtare și voinésca mórte a maiorului Șonțu și a căpitanului Mărăcineanu au fost o pildă pe care toți tovarășii lor voiau s'o urmeze pe 'ntre-cute, și aceste doue nume de eroi, împreună cu numele acelor cari, ca dênșii, se jertfiră în astă zi, vor remâne neșterse în cartea de gloriă a óstei româneșci! Acéstă își va aminti pururea de oficierul inteligent și frumos bărbat, de tinerul maior Șonțu, iubit în salóne ca și în casarmă pentru firea sa plăcută și eleganta lui prestanță ostășescă. Ea va vorbi în totdeuna de oficierul modest și laborios, de căpitanul Valter Mărăcineanu care, de mic, arată nobilele și vitejeșcile lui inclinări,* punctual și esemplar în îndeplinirea datoriiilor sa milităreșci, și ca tóți eroii, cu induióșată inimă și ferbinte iubire fiéscă pentru bêtrâna lui mamă care n'avea decăt p'acést copil.

Căduseră acești bravi, dar nu se opriseră coragioșii lor tovarășii. Toți, oficieri și soldați, făceau supreme opintiri spre a înaintă spre parapetul drept ca un zid și de 3 metri innalt, de unde vrășmașul îi trăsniă, pe când Turcii din vâlceua de pe laturea

* Scriitorul acestor rënduri a petrecut pe banca școlii cu căpitanul Valter Mărăcineanu. El eră îndatoritor și de nespūsă bunătate; în jocurile de copii reclamă întotdeuna cea mai grea, mai îndrăsnêță și eroică. Țera și armata au perdut intr'ensul un marimimos fii și un bun oștên, cei ce l'au cunoscut d'aprópe, plâng un cald și iubit prieten; noi împlinim aci o îndatorire de inimă dând astă pióșă amintire camaradului de arme și tovarășului de copilărie.

redutei, spre Bucova, îi loviau în costă, fără ca ai noștri să fiă apărați din acea parte, căci colona de flanc, destinată a acoperi dreapta atacului, nu putuse interveni la timp priincios. În zădar șefii regimentelor al 10-lea de dorobanți și al 8-lea de liniă, loc. colonelii Măldărescu și Poenaru, mai bagă în foc și celelalte 2 batalioane ale maiorilor: Lipan, care fu rănit în capul trupelor sale, și Macca: în zădar comandantul atacului, colonel Ipătescu, căruia i se ucise calul sub densusul, își inimăză trupele: șanțurile și imprejuririle ucigașei redute se umplu cu trupurile străpunse de glonțe, cu leșurile stărticate de obuse și de baionete ale oștenilor români. Aci fură uciși căpitanii Carcalia, Panu: locotenentul Stănescu; sub-locotenentii Horia, Ulescu, Iarca și Marcovici; fură răniți: maiorul Lipan: căpitani Vălcescu, Manolescu, Șișman, Dobrovolschi; locotenentul Teleman: sub-locotenentii: Ene, Nicolescu, Georgevici, Dincă, Elefterescu, Paciurea, Dimitrescu, Stanciu, Brociner, Crăciunescu, Merișescu, și împreună cu acești oficerii 1200 soldați erau puși afară din luptă, uciși sau răniți.

Colona de atac a divisiunii a 3-a fusese potopită de focul năprasnic și nesleit al vrășmașului din redută și din drumul acoperit al acesteia, care comunică cu tabăra turcească dela Bucova. Dar nu fu o clipică, măcar, de 'ndoielă seu de 'napoierie în vitejele noastre rânduri: companii în cari toți oficerii fuseseră uciși seu răniți și rămăseseră fără comandanți, urmau înaintea luptă.

Comandantul divisiunii, colonelul Angelescu G. vedând că trupele pân' aci în acțiune perduseră 26 oficerii și jumătate din efectivul lor; că cu 3 batalioane ce-i mai rămăseseră nebăgate în bătaia, eră peste putință a reincepe o întreprindere în care 4 batalioane fuseseră sdrobite, și nu eră chip a se lua o redută atacată numai pe o singură față, și pentru al cărei asalt pe ambele laturi 14 batalioane se credușe de trebuință, — comandantul divisiunii socoti că tot ce pôte cere puterea omenescă și onorea militară se îndeplinise cu prisos, — și retrase din foc crâmpeiele eroice și sângerânde cari mai remaseră din colona de atac. Atunci Turcii din redută severșiră un fapt neomenos: ei eșiră din șanțuri și se aruncară ca fiarele asupra nenorociților răniți cari zăceau pe câmpul de luptă, îi schinguiră și-i omoriră, batjocoriră trupurile morților cari căduseră mucenici ai datoriei cătră stég. Corpurile maiorului Șonțu și căpitanului Mărăcineanu fură înfipte ca oribile și desonorătoare trofee pe parapetul redutei.*

Colona de atac a divisiunii a 4-a pornise și ea punct la 3 ore, de-odată cu colona divisiunii a 3-a, și avea să lovască fața a b a redutei Grivița, care, după dispozitivul de bătaia, urmă a fi atacată în acelaș timp pe dreapta de divisiunea a 3-a, pe stânga de cele 3 batalioane rusești. Terenul fiind mai strîmpt în această parte a atacului, colona putuse să înainteze acoperită de o vâlcea care se află la 900 metri de redută. Aci comandantul trupelor de atac, colonelul Borănescu, cărmi puțin la stânga spre a le sprîjini flancul de o movilă care se află la 150 metri de întărirea atacată, și desfășură batalionul al 2-lea de vânători în tiraliori, urmați de batalionul 1-iu al regimentului al 16-lea de dorobanți în colone de compania, și de batalioanele regimentelor al 5-lea de liniă și al 14-lea de dorobanți în rezervă. Căpitanul de stat-maior Groza mergea cu capul colonei; loc. colonel Voinescu, șeful de stat-maior al divisiunii, cu

* Aceste cruzimi fură pe dată incunoștințate guvernului nostru de comandantul armatei, și dl Kogălnicean, ministru de externe, adresă o notă cabinetelor străine spre a supune asemenea barbare fapte osândei lumii civilizate.

trupele de atac. Bateriile noastre înaintate susțineau cu tragerea lor accelerată, înaintarea. Vânătorii, cu pelotonele de lucrători, pornesc în pas gimnastic. Turcii întrebuinteză și aci tactica adoptată în contra divisiunii a 3-a, și lasă pe năvălitori să se apropie.

Ura! și Românii se avântă la asalt. *Alah! Alah!* răspund din toate puterile Turcii din șanț, de pe bancașetă, de pe parapet, deschidând pe dată o pușcătură strașnică, alcătuită în trei rânduri de foc; și glonțele și șrapnelele turcești trag brazde adânci în colonele năvălitoare. »Nainte!» comandă oficerii. Trupele noastre se năpustesc spre șanț, dar șirurile lor sunt rupte și desfăcute de apriga apărare a dușmanului care asvêrlă, ca dintr'o tulumă, fer și foc. Atașaii militari ai diferitelor armate străine, cari făcuseră mai multe campanii și asistau la această bătaia, declarau că rare-ori au vedut foc atât de viu, și mărturisiau că Turcii se înțelegeau de minune a obține cel mai mare efect de tragere posibil.

(Incheierea va urmă.)

T. C. Văcărescu.

Poesii populare.

— Din comitatul Solnoc-Doboca. —

Păserică din alac,
Nu me blăstêmă să zac,
Că n'am pe nime cu drag,
Să-mi pue mâna la cap,
Să me 'ntrebe de ce zac;
Păserică din ogor,
Nu me blăstêmă să mor,
Că n'am pe nime cu dor,
Să me 'ntrebe de ce mor.

Eu me duc mândruță mâne,
Dorul meu aici rămâne,
Grijește-mi-l mândră bine,
Și mi-l lęgă mândră lęgă,
În corn de năframă negră,
Și mi-l trimite pe apă;
Decumva s'a inecă,
Nu-mi mai trage nădejdea,
De s'a oprî după pétră,
În trei ani me tot așteptă,
În trei ani și jumătate,
Că ne-am iubit cu dreptate.

Păserică cântă 'n ierbă,
Trece badea nu me 'ntrebă,
Cugeti că nu i-am fost dragă,
Și eu trec și nu-l întreb,
Numai cu ochii-l petrec.

Nu gândi față gândi,
Ca tine că nu ar fi;
Ca tine sunt și o mie,
Dar nu-mi trebuie mie.

Trag în reu ca altu 'n bine,
Las să trag, că n'am pe nime,
De-aș avé pe ore cine,
M'ar scóte din reu la bine,
Ș-ar băgă mâna prin foc,
Și m'ar scóte la noroc,
Ș-ar băgă mâna prin jar,
Și m'ar scóte din amar.

Culese de:

Laura Veturia Mureșan.

De prin Basna.

Sgomotul oraşului, căldura şi dorul de aer curat m'au trimis la Basna, de unde vin a ve spune cam cum petrece lumea pe aici, căci mie modul de viaţă ce duce lumea în Basna mi s'a părut ceva cam deosebit de viaţa de prin alte locuri de băi din Ardeal.

Basna e aprópe singurul loc unde lumea adunată pe timpul verii e îngrijată mai mult ca apa vindecătoare să-şi facă datoria, datorie pe care şi pacienţii o implinesc cu mare sfîntenie cătră elementul binefăcător, mai explicit: toţi fac cură cu mare punctualitate. Petrekerile, cari în alte locuri formeză punctul prim din ordinea zilei, aici sînt cam în al doilea rang şi restrinse numai în cerul familiei s'eu al cunoscuţilor care la început este totdeauna mic.

Cine a avut ocasiunea să viziteze câteva din băile noastre, va fi observat câteva caractere distinctive între unele şi altele: »Tuşnadul« ofere vizitatorului una din cele mai pictoreşti poziţiuni ce le întelneşti mai la fiecare pas de-alungul Carpaţilor: plăcutul miros de brad, aerul curat, atrage acolo atât suferinşi, cât şi sănătoşi, atât tineri, cât şi bătrâni, dar mi s'a părut în anii trecuţi că în majoritate erau bătrâni. — de pe innălţimea Tuşnadului puteau privi mai uşor în jos »la trecut« şi în sus vedeau »cerul« mai aprópe ca alţi muritori. La *Előpatak*, bae prin escelinţă pentru bărbaţi, nu ţi s'ar mai uri nici odată, de şi eşti lipsit întru câtva de plăcuta societate a damelor, de care, de altmintrelea ai atăta trebuinţă în timpul sezonului — la băi: aci humorul bărbaţilor înlocueşte de minune avantajele unei societăţi de dame.

Dacă mergi la băi numai ca să nu stai acasă, îţi recomand cetitorule să cauţi totdeauna să intri în o societate de dame, — dacă eşti timid, vei deveni curajos: dacă eşti stângaci, devii foarte abil: îţi poţi inchipui singur ce trebuie să devii dacă din fire vei avé dispoziţiuni spre petrecere şi un spirit social ceva cam tocit! Lucru îţi pare curios să vezi în toate zilele aceleaşi figuri, făcînd acelaş drum ca şi tine, şi crezi că toţi au aceeaş destinată ca şi tine. Absorbit de cele ce ţi se petrec dilnic inaintea ochilor, uiţi mai toate grijile ce eră să le iei cu tine de acasă şi începi să faci şi tu ce face cealaltă lume. Faci prietenie cu totă lumea, o prietenie pe care crezi că nu o vei mai rupe nici odată şi care în realitate nu durează decât în vremea cât stai cu ei. Dacă vrei să ai un folos din prietenia asta efemeră, fii bun iubite cetitorule şi studiază apucăturile, superficialitatea ce vei afla în societatea cocónelor.

Ocasiunea cea mai bună pentru astă o ai în Zizin, unde vezi numai cocóne şi copii; bărbaţii sînt ca corbii cei albi, din care causă damele au o deosebită consideraţiune pentru ei. Apropierea de Braşov face ca în fiecare duminică şi di de serbătoare Zizinul să-şi schimbe aspectul săptămânal.

Pretutindeni în aceste trei locuri de băi ceteşi pe feţele vizitatorilor numai veselie! şi lucrul pentru care au venit la băi e numai dorinţa de variaţiune: *variatio delectat*.

Tot cam aşá ar trebui să fie şi cu Basna; dar pré puşini sînt pe aici care au venit numai de variaţiune. Dintre vizitatorii băilor de aici mai numai eu sînt t'efér; ceialalţi au venit numai de dorul să-

nătăii. Dar ori cum ar fi, de distracţie nu cred să se plângă nimeni: apoi plăcuta poziţiune a locului, timpul frumos pe care natura se îndură să ni-l lase pe aici, fac ca Basna să apară cu mult mai interesantă decât e în realitate.

De tot ce te-ai puté plînge pe aici e, că apa de cură e cam sărată şi de un gust cam neplăcut şi apa pentru baie e udă. Apa ce-o beau suferinşi la 7 césuri dimineţa lasă urme pe feţele tuturor: cu puşină dispoziţiune i vezi pe toţi după cură, şi nu-i auzi vorbind decât de gustul apei şi de avantajele ce-ţi aduce. Ca să pară mai dulce la beut, domnul căpitan Cosgaria a botezat-o »limonadă«; şi într'adevăr pare că mergi cu mai mare dispoziţiune la cură, când te invită d-lui la un pahar de limonadă.

Vizitatorii până acum sînt destui, societatea românească pare a fi cea mai mică la număr, dar trăieşte în relaţiuni mai strinse decât celelalte naţionalităţi de aci. Îţi place a admira frumoşele costume naţionale în care se presintă la promenadă drăgălaşele dre Zănescu.

Costumele naţionale sînt cam rare pe aici, după cum aud eu, din care causă vizitatorii nu se satură a admira indestul arta cu care sînt lucrate costumele şi gustul cum se imbracă domnişórele Zănescu.

Ce-ţi mai atrage atenţiunea pe promenadă sînt vre-o 5 s'eu 6 copilaşi, care drăgălaşi cum sînt, şi imbrăcaţi toţi în acelaş fel, te fac a presupune că sînt ai aceluiaş tată. Intrebând, allí că sînt ai părintelui Podóbă dela Cluş. Venit pentru prima óră aici în Basna, părintele Podóbă s'a informat cu de-amănuntul despre băi. I s'a spus că e apă de beut, se pot face băi în apă care conţine iod şi că în fine pentru cei mai suferinşi de reumatism sînt şi băi de noroi.

Tóte le-a priceput; n'a vrut inse să pricepă cum se mai póte noroi cineva singur: când fiecare îţi aruncă în toate zilele cu noroi în faţă.

Imparţial vorbind, societatea românească de aici ofere avantaje de petrecere mai multe decât cea săsescă s'eu unгурescă: veselie şi buna dispoziţie, caracteristice naturei româneşti, se ţin de noi şi pe la Basna. La musică dimineţa nu vezi pe promenadă decât familiile româneşti; naţionalităţile consuferinde se scólă mai târziu.

De altmintrelea dacă ai puşin gust estetic şi dacă ai vré să-ţi cultivi ochiul privind vre un chip frumos, până acum Basna nu-ţi va puté arată multe.

Cu vremea inse póte să se mai schimbe lucrul, — atunci iubite cetitorule îţi voi da de şcire.

Numai doue cuvinte pentru tinerii ce vor să facă cunoşcinţă cu Basna: De lucrat nu puteţi lucra mult, ve veţi distra inse de minune. Dacă şciţi juca billard, sigur că aici nu veţi căpéta pasiune pentru acest frumos joc. Este un billard foarte atrăgător la vedere, dar decepţiune! foarte greu merge bila pe el. Inchipueşte-ţi nişte bile de 95 milimetri în diametru şi nişte mantanele mult mai innalte ca bilele.

La serie de 10 nici să gîndiţi or cât de buni jucători aţi fi. În locul billard-ului este inse o cuglărie, care nu lasă nimic de dorit.

Lostun.

Care-i mai frumoasă?

— Vezi ilustraţiunea din nr. acesta. —

Etă o întrebare care ar incurcă pe omul cel mai cuminte. Căci este greu s'alegi. Când priveşti numai pe una, îţi pare că aceea-i mai frumoasă decât cealaltă; dar când te uiţi la aceea, vezi că te-ai înşelat, că deu aceea-i şi mai frumoasă. Când apoi

esaminezi pe amândouă, sînt foarte 'ncântătoare, dar nu ești în stare să preferi pe nici una, căci sînt deopotrivă fermecătoare.

Una e brunetă, alta blondină. În ochii uneia arde pasiunea mistuitoare; din ale celeialalte ne întimpină blîndeța visătoare. Dar pasiunea aceea te atrage; blîndeța aceea te 'ncatenază. N'ai decît să capitulezi.

Și totuși vrei să alegi din ele; vrei să afli, care-i mai frumoasă? Răspunde decît poți!

I. H.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Știri teatrale și musicale. *Artistul Millo* se află la Câmpu-Lung, în România, unde a început să dea câteva reprezentațiuni teatrale. — *O nouă cântăreță română* a apărut la Paris, ea se numește dna Hartular și va debuta în curînd în noua operă a maestrului Gounod. — *Dl Charles Gounod*, distinsul compozitor de muzică, va sosi în luna lui august la Sinaia, unde va fi oșpele reginei.

Concert în Mehadia. (Herculesbad.) S'a usat și abusat atît de mult în recenziuni teatrale și musicale de cuvintele inventate pîn' acum pentru a exprima impresiunile plăcute, a lăuda cu cale și fără de cale, încît, cînd voim a vorbi despre ceva în adevăr frumos pînă la sublim, ne lipsesc cuvinte necosite. La concertul dat în băile Erculane, în profitul săracilor, la 26 iunie, de cîtră trei diletanți de trei diverse naționalități, s'a produs și un june român pe viora care a pus publicul întreg în mirare, în estas, în uimire. E ceva necunoscut, supranatural jocul dlui Papasovici; nu ca tehnică neauzită, nu ca putere de son s'eu măestria repediciune de arcuș. Poesia artei sale este neauzită. Piano, tot piano încet, dulce, de o dulcătă încântătoare arcușul seu cu sonurile sale te răpesc cu totul pămîntului. Mulți plîngeau, alții părăsiră sala innecați de suspine, eu inse ascultai fără a mai simți veri o impresiune pămîntenă. Pe dl Papasovici trebuie a-l auzi necontentit s'eu nici odată. Arcușul seu te innaltă așă de sus, te face să uiți pămînt, existență, tot, și cînd incetază, te deștepti ca din vis, te miri d'a te afla pe pămînt, crezi a fi cădut de sus din cer. Acesta e nu numai impresiunea mea, de și am auzit pe toți violinistii celebri ai timpului, dar impresiunea tuturor cunoscătorilor care tot cu aceeaș mirare vorbesc de jocul estraordinar al junelului diletant. Ce pecat că neasemănatul artist este mare proprietar, că nu ia viora decît la rari ocațiuni de binefacere s'eu pentru a încântă regii, cînd il invită. Cum execută așă și compune. În piesa sa »Suvénirele unei ține«, aceleași cugetări, aceleași simțiri supraumane; aceeaș încântare. Cine va veni acest an la Mehadia din depărtare de o sută, de o mie de mile, nu va regreta cînd a putut auzi un moment pe dl Papasovici, pentru că a auzit ceva ce nu se pôte auzi ades în viață. Dl Gosztonyi, un june maghiar, elev al nemuritorului Liszt, e unul din pianistii acestei școli ce păstrează mai cu sântenie tradițiunile regelui pianofortului și cîntă cu o perfecțiune rară. Junele amator s'erb, care a cîntat din gură, are o frumoasă voce de tenor. Pentru săptămîna viitoare se anunță concertul d'omnei Vladaia, cîntăreță română angagiată la Opera comică din Paris. Dl Papasovici încă va executa o piesă pe viora sa; aș dori să se organizeze trenuri pe plăcere cu astă ocaziune, ca să pôtă lumea alergă din tôte părțile să guste divină plăcere d'a-l auzi. — a.

Teatrul Național din București. Semnalarăm în nr. trecut, că dl ministru Maiorescu vré să redice

Teatrul Național din starea deplorabilă unde a cădut în anii din urmă. Pasul prim, firește, este schimbarea directorului general și al comitetului teatrului. Înregistrăm, că comitetul ș-a și dat dimisiunea, acuma aflăm că și directorul general, dl Stăncescu, a dimisionat. Următorul lui s'a și numit. Acesta e dl I. L. Caragiali, cunoscutul autor dramatic, al cărui talent a fost atît de aprețuit de public și de pressă. Salutăm cu bucurie acesta alege, căci în sfîrșit vedem în fruntea Teatrului Național un om potrivit pentru locul acela. Dorim ca și comitetul să se compună din persoane competente. Un membru, dl D. R. Rosetti, cunoscut ca critic teatral, s'a și numit. Pré bine. Sperăm că și ceialalți vor fi bărbați de competență dramatică. E timpul să 'nceteze odată diletanțismul lipsit de conștiință, și să se 'naugureze o nouă eră, care să tindă a atinge scopul pentru care a fost fondat acel teatru. Aflăm tocmai în momentul acesta, că membri ai comitetului teatral s'a mai numit dnii Ang. Demetrescu și N. Pătrașcu; dnii V. A. Urechia și Wachman din vechiul comitet rămîn la locurile lor.

Concert în Alba-Iulia. Mai mulți membri din corul teologilor din Sibiu vor da la 3/15 iulie în Alba-Iulia, în grădina otelului »Sórec«, un concert, urmat de reprezentațiune teatrală. Programa concertului următoare: 1. »Diua a apus«, de H. Pfeil. 2. a) »Serenadă«, de Marschner; b) »Coróna cufundată«, de H. Bönike. 3. »Vespasian și Papinian«, dialog de Iacob Negruzzi. 4. a) »Uită mamă colo 'n sat«, de G. Dima; b) »Sînt soldat«, de G. Dima. 5. »Un tutor«, comedie în 2 acte și un tablou, de Matilda Poni. După reprezentațiunea teatrală va urmă joc. Vinitul curat va fi destinat pentr'un scop filantropic.

Concertul din Teiuș, pe care-l anunțarăm și noi, a reușit foarte bine. S'a ținut la 1 iulie, în preșința unui public numeros, care a aplăudat cu entuziasm pe dnii Iacob și Traian Mureșan, precum și producțiunile corului. După concert urmă dans. Éta programa concertului: 1. »Rugăciunea«, cor viril cu acompaniare de piano. 2. »Olténca«, executată solo pe pian de dl prof. Iacob Mureșan. 3. »Infelice« din opera Ernani cîntat de dl Traian Mureșan. 4. »O rață lină« cîntată de corul întreg. 5. »Doină«, cîntată de dl teolog Tr. H. Pop. 6. »Retras de ochii lumii«, cîntat de escelentul baritonist Traian Mureșan. 7. »Român verde ca stejarul« executat pe pian de dl profesor Iacob Mureșan. 8. În sfîrșit »Cisla« cvartet umoristic, de regretatul Porumbescu. Dansul a ținut pînă dimineța.

Musicaliile noue. Au apărut la N. Cosma în Iași următoarele piese noue: »Ochii cari vorbesc« vals pentru voce și pian, poesia de Carol Scrob, musica de Carol Decker, prețul 2 lei; »Stéua noastră« romanță pentru cînt și pian, cuvintele de Dimitrie Bodescu, musica de Corneliu Codrescu, prețul 2 lei; »Hora congresului« pentru pian, de Carol Decker, edițiunea a doua, dedicată studenților universitari români, prețul 1 leu.

CE E NOU?

Știri personale. *Archiducele Rainer*, întorcîndu-se din Bucovina prin Valea Bărgăului, la 25 iunie a fost salutat de Români de pe acolo, în frunte cu părintele Vrășmaș. — *Regina României* a decis să trimită în anul acesta în Germania trei eleve din Asil, spre a se perfecționa în studiile lor. — *Dl Hașdeu* s'a rentors la București din Viena, unde a mers să-și vedă fiica bolnavă, care s'a însănătoșat. — *Dnii doctori Babeș, Calender și Asachi* vor plecă la Paris, spre a reprezintă România la congresul medical.

— *Dl Constantin Popovici*, profesor de dreptul bisericesc ort.-or. la facultatea teologică din Cernăuți, a fost ales rector magnificus al universității pentru anul studiilor 1888/89. — *Dl dr. E. Pușcariu* a fost numit medic inoculator la institutul bacteriologic din București. — *Dl Sata Fercu*, subprocuror reg. la Caransebeș, a fost strămutat în aceeași calitate la Timișoara. — *Dl Sabin P. Barcion*, care se află acum în munții Marămușului pentru studiarea referințelor economice de acolo, i s'a incuviințat din partea comisiunii economice a comitatului Sibiu un stipendiu de călătorie în Svițera. — *Dl Iosif Hossu*, profesor gimnasial în Blaș, a fost numit canonic la capitulul de acolo.

Hymen. *Dl dr. Alexandru Pop*, medic în Blaș, și dșora Camilla Nistor tot de acolo, s'au cununat la 12 iulie n. în catedrala din Blaș. — *Dl Virgil P. Popescu*, de origine din părțile Lugoșului, ér acuma profesor la Ploești, s'a logodit acolo cu dșora Florica V. Stefanescu.

Alumneul român din Timișoara. Comisiunea convocată de Il. Sa dl episcop Ioan Mețianu, cu majoritate de voturi a hotărât ca Alumneul să se susțină și mai departe tot în Timișoara, punându-se sub supravegherea și controla autorității diecesane române gr. or. aradane. Totodată s'a făcut și modificările necesare, cari se vor desbata în adunarea generală, despre care șcim, că este convocată pe ziua de 9 august st. n.

România la expozițiunea din Paris. În legătură cu cele ce publicarăm în cestiunea acesta, dl Alesandru Ciurcu ne împărtășește, că principele George Bibescu a primit președința comitetului, care se va constitui la București, spre a reprezintă și România la expozițiunea din Paris. Comitetul se va constitui îndată-ce principele Bibescu se va întorcede dela Ems la București. În acest comitet vor intra bărbații cei mai aleși ai României, cum și diarele care au îmbrătoșat acesta cauză națională. Se va formă și un comitet de dómne. Toți aceia cari doresc să espună, să înșciințeze pe dl Ciurcu până la 1 decembre; dsa va inscrie pe toți, pentru ca îndată-ce comitetul va începe a funcționa, să li se trimită o cerculară cuprinzând toate condițiunile de admisiune. Nici un obiect nu va fi acceptat în palatul expozițiunii înainte de 1 ianuarie 1889. Dar espunătorii români nu se pot adresă de-a dreptul administrațiunii expozițiunii, care nu comunică decât cu comitetul național. Acest comitet se va însărcina cu espeduirea tuturor obiectelor de proveniență română din țără și până la Paris. Adresa dlui Alesandru Ciurcu e: 229, Faubourg St. Honoré.

O nouă reuniune de învățători. Învățătorii români gr. c. din ținutul Lugoșului au înșciințat o reuniune; constituirea s'a făcut în 21 iunie la Lugoș, sub presiul Il. Sale dlui canonic Andrei Liviu, după ce înteu toți s'au presintat la protectorul reuniunii. Il. Sa episcopul diecesan dr. Victor Mihályi, care le-a adresat o cuvântare de incurajare. Biuroul s'a constituit astfel: Președinte Il. Sa dl canonic și inspector școlastic diecesan Andrei Liviu; vice-președinte S. Gaita, învățător; notar I. P. Popescu învățător; notar Il. I. Birou, învățător; cassar dr. Iuliu Rațiu, capelan catedral; controlor Iosif Micleu, învățător; bibliotecar V. Jijanca, cantor catedral. Comitetul reuniunii s'a compus din învățătorii: A. Neda, Valeriu Popoviciu, N. Vaidean, N. Muntean și V. Dioniu. Conform statutelor, adunările generale sânt ambulante: viitoare adunare se va ține la Lugoș. Observăm, că în diecesa Lugoșului vor fi două reuniuni de-acestea, una cu reședința în Lugoș, alta în Hațeg. Âncă în decursul adunării, Pr. Ssa episcopul diecesan s'a

făcut primul membru fondator cu 100 fl.; apoi a intrunit pe toți la prânț la mēsa sa. După miēdăqi, continuându-se ședința, învățătorul P. Popescu a cetit un capitul din esperințele și studiile sale.

Serbările dela Kiev. În curēnd se va celebră la Kiev al 9-lea centenar al creștinării Rusiei. Cu ocasiunea acesta se vor ține acolo o mulțime de serbători. Diarele străine spun, că vor fi invitați să asiste mai mulți represintanți ai diferitelor biserici ortodoxe. Acelea-și diare spun, că România ține să fie represintată acolo de un mitropolit și patru episcopi, pe când alte state vor trimite o represintantă mai modestă. »Românul« combate idea să mērgă acolo atăția prelați români: unul este destul, dar acela să se pōrte cu demnitate și românește.

Regele și regina Serbiei nu mai trăesc la olaltă de-un an și mai bine: regina cu moștenitorul de tron petrece în străinătate, ér regele se află la Belgrad. S'a scris în mai multe rēnduri, că dēnsii vreu să se despartă, dar șcirea acesta totdeuna s'a desmintit, acuma inse adevērul a eșit la lumină. Regele Milan a presintat cererea sa de divorț forului matrimonial al consistorului și totodată a trimis pe ministrul de resboiu generalul Constantin Protici la Wiesbaden, ca să readucă pe prințul de coronă Alesandru la tatăl seu. Episcopul Dimitrie din Niș a primit misiunea de a începe negociările de divorțare din punctul de vedere canonic și spre acest sfērșit a se pune în contact direct cu regina Natalia. Despre causele, care au agravat colicțul între regele și regina Serbiei până la stadiul lui actual aflăm următoarele: Părechia regală este căsătorită dela 1875. Un an după căsătorie s'a născut prințul Alesandru. Crisa actuală a erupt după ce relațiunile conjugale în decurs de 10 ani au fost forțe turburate. Regele observă cu resens, că regina luă în politică o poziție, care nu se uniă cu vederile lui. Cu predilecție cultivă regina societatea femeilor foștilor ministri din partidul lui Ristici, favorisă pe omenii căduți în disgrăția regelui, întreținea relațiunea cu radicalii și toți contrarii partidului progresist. Toți nemulțămiiții țării își îndreptau privirile spre dēnsa. Ura și neincrederea față cu regina au ajuns la regele la culme în 1885 după perderile dela Piroto. Milan descuragiat de derutele armatei sale, avea de gând să dimisioneze. El telegrafă soției sale la Belgrad despre acesta intențiune, ér dēnsa fără cea mai mică contradicere respunse numai decât, că se va îngriji de instituirea unei regēțe. Graba, cu care regina a voit să exploateze indispoșiția regelui, l'a adus pe acesta la idea, că ea voește să ajungă printr'o regēță compusă din amicii sei singură la guvernarea țării. De atunci conflictul a isbucnit cu deseversire. Scene penibile, discuțiuni vehemente se repetau tot mai des, până când a ajuns lucrul la eclat public, la călătorie demonstrativă la Rusia, de acolo la Baden, apoi la Florența și în urmă la Wiesbaden. Regele Milan este cuprins de o astfel de ură față cu regina, încât de o împăcare până la altele nu pōte fi vorbă. Se telegrafēză inse, că sinodul a isbutit a induplecă pe regele să se invoiescă cu despărțirea de pat și mēsă. Reginei i se vor lăsă toate drepturile de regină (va fi omenită în biserică etc.) ér prințul de coronă de-ocamdată va fi lăsat sub îngrijirea mamei sale. O depeșă mai nouă anunță, că regina nici n'a primit pe episcopul din Niș, ea nu vrē să se despartă și va cere intervenirea Rusiei. Regina voește ca procesul de despărțire să se pertracteze înaintea consistorului: regele inse a însărcinat cu afacerea acesta sinodul arhieresc, care s'a declarat competent.

Căsătorii în familiile domnitōre. Țarevici, adevă moștenitorul de tron al Rusiei, vrē să se căsătorēscă

că o soră a împăratului Wilhelm; se dice că s'ar fi cerut aderința țarului la acesta căsătorie și că țarul ar fi favorabil acestui proiect. — *Mostenitorul de tron al Italiei* are să facă în curând o vizită la curtea regescă din Brusela; se dice că acesta călătorie stă în legătură cu proiectul de logodire a lui cu principesa Clementina, sora mai tinere a principesei de coronă Stefania.

Oglinda lumii. *In corpul diplomatic al Austro-Ungariei* au să se facă mari schimbări. Se scrie, că la Londra, în locul contelui Károlyi, va fi numit contele Wolkenstein, carele acum e ambasador la Petersburg. În locul acestuia va merge actualul șef de secție din ministerul de externe Szögyényi. Conte Chotek, ambasadorul din Brusela, dorește să fie permutat la altă curte; în cazul acesta, în locul său ar merge contele Khevenhüller din Belgrad. — *In corpul diplomatic al României* asemenea se vor face schimbări mari. Trimisul de odinioară în Paris Văcărescu este numit trimis extraordinar la Viena. Ghica este transferat dela Belgrad la Atena. Agentul diplomatic din Sofia Beldiman este numit de trimis la Belgrad. Șeful secțiunii politice din ministerul de externe Djurava este numit agent diplomatic la Sofia. Secretarul de legațiune de mai înainte Lahovari este numit șef al secției politice. Se asigură, că anul acesta se va face în România o încercare de mobilizare a corpului 4 de armată, care va manevra în giurul Tecuciului. Dl Al. Cuza a fost zilele trecute în București pentru înființarea unui diar, se dice, anti-dinastic. Se spune, că acum ar fi vorba de a cumpăra unul din diarele cotidiene existente și că tratările ar fi reușit. Propaganda anti-dinastică a și început prin broșura »Cestiunea dinastică în România«, al cărei autor se dice a fi dl Ventura fiul. — *Împăratul Germaniei* plăcă astăzi sâmbătă la Petersburg; acesta e evenimentul cel mai mare al săptămânii.

Cel mai tiner principe de coronă. Principele de coronă în etate de 6 ani, cel mai mare fiu al împăratului german, va ocupa în curând un nou palat și lecțiunile sale sunt de acum separate de acele ale fraților sei. Principele de coronă va căpeta propriile sale grajduri și propriii sei cai. Pentru persoana principelui se va numi un medic deosebit. El are un mareșal de curte și cavalerii sei de onoare. Regulamentul casei prusiane nu face deosebire în ce etate se află principele de coronă. Regulele etichetei rămân aceleași. Din mai multe părți s'a observat că principele Henric, fratele împăratului făcând o vizită în mare ținută și decorat cu diferite ordine principelui de coronă, nepotului său.

Știri scurte. *In seminarul tinerilor din Blaș* terminul concursului pentru primirea băeților s'a ficsat pe 15 august n.; fiecare va avea să plătească 10 fl. pe lună. — *Monumentul lui Gambetta* se va desvêli la Paris în anul viitor; acum s'a pus fundamentul, monumentul reprezintă democrația, căreia i vorbește Gambetta și va costa peste patru sute de mii de franci. — *O ordonanță a ministrului de honved* amână pe septembrie convocarea rezerviștilor pentru exercițarea cu noua pușcă cu repetițiune, care s'a fost plănuțit pentru mai multe regimente în timpul dela 28 iunie până la 12 iulie. — *La Poiana de lângă Sibiu* reuniunea pompierilor voluntari a dat joi în 12 l. c. o petrecere de vără în localul numit Ghilghiu. — *Din Ghimes* sosește șcirea, că prin munții de acolo umblă hoți mascați, care au jăfuit doue stâne și au ucis pe cioban; o altă bandă de hoți a prins patru Români, căroră le-a infundat gurile și apoi le-a furat totă brânza și lâna ce se aflase la ei. Hoții erau pe cai și inarmați.

Șaradă.

Capul cōda mi-i tot una,
Me mânânci în totdeuna;
Prima literă de-mi rezezi,
Apoi fug de nu me mai vezi;
La a doua retezare
Me prefac într'un lac mare,
Ș-al treilea ăr ciuntit,
Me prefac într'un ce mic;
Nu căută că sânt prē mic,
Dar înțep ca un voinic.

Terminul de deslegare e 30 iulie. Ca totdeuna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghicitōrei de litere din nr. 11 :

6	25	17	15	2
18	22	5	12	8
10	3	13	23	16
7	14	21	4	19
24	1	9	11	20

Deslegare bună ni-a sosit dela dōmnele și domnișorele: Emilia Andercovic n. Roman, Elena d'Orbonaș, Sidonia Moldovan, Eufrosina Popescu, Ana Crișan și dela dl St. Suciū.

Premiul l'a dobândit dșōra Eufrosina Popescu.

Poșta Redacțiunii.

Ocolisul-mare. Din tabloul acela nu avem nici un esemplar. *Dl I. N. R.* V'am respuns îndată, că primim. *Ploesci.* De ce atâta tăcere? *Mures-Dates.* N'ați primit scrisōrea nōstră? *Dnei C. H. în B. P.* Ve mulțămim. *Carpiniș.* Manuscrisul acela vi s'a innapoiat.

Călindarul săptămânii.

Diua sēpt.	Călindarul vechiu	Călind nou
Duminea 3 după Rusaliū, Ev. dela Mateiu c. 6, st. 22, gl. 2, a inv. 3.		
Duminea	3 Mart. Hyacint	15 Imp. Apost.
Luni	4 Par. Andreiu Crit.	16 Walter
Marți	5 Par. Atanasiu, Anton	17 Alexiu
Mercuri	6 Cuv. Sisionie	18 Maternus
Joi	7 Cuv. Toma	19 Rufina
Vineri	8 Mart. Procopiu	20 Elie prof.
Sâmbătă	9 Mart. Pancratiu	21 Iulia

Semestrul prim s'a ncheiat

cu numărul 26. Rugăm pe toți aceia, ale căror abonamente au expirat atunci și vreu să aibă fōia nōstră și în viitor, să-și facă abonamentele de timpuriu, căci noi numai cu abonamente plătite regulat înainte putem susține fōia.

Cei ce n'au obiceiul d'a plăti regulat, binevoiescă a-și aduce aminte, că prin neregularitatea lor ne impedează d'a putē realiză unele îmbunătățiri, ce sânt tocmai în interesul abonaților.

Er aceia cari nu mai vor să fte abonați, și cari în urmă află că este cūvîncios a nu plăti abonamentul fōii ce primiseră, sânt rugați a ne innapoiă numărul acesta ori a ne înștiință prin o cartă poștală, ca să-și ștergem din registrul abonaților, spre a nu ne mai incurcă socotelile.